

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

Urganch davlat universiteti

rektor

B. I. Abdullayev

2024-y.

**Ikkinchi va undan keyingi oliy ta’lim olish uchun Urganch davlat universitetiga
yakka tartibda suhbat asosida o‘qishga qabul qilish bo‘yicha**

BAHOLASH MEZONI

60310100- Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

Urganch-2024

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Baholash mezonlari O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentabrdagi 606-sonli qarori bilan tasdiqlangan Oliy ta'lim muassasalarida ikkinchi va undan keyingi oliy ta'limni olish tartibi to'g'risidagi NIZOM talablari asosida institutning Ilmiy Kengashida muxokama etilib ishlab chiqilgan. Talabgorlar o'qish istagini bildirgan ta'lim yo'nalishlariga Ilmiy Kengash tomonidan tasdiqlangan qarorga asosan kirish imtihonlarisiz, yakka tartibdagi suhbat orqali Urganch davlat universitetining 2-bosqichidan o'qishini davom ettirish uchun qabul qilish tartibini belgilaydi.

2. Quyidagi talablarga javob bergan talabalar yakka tartibdagi suhbat jarayonlarida qatnashish huquqiga ega bo'ladilar:

- Talabgorlar oliy ma'lumotga ega bo'lgan bo'lishi;
- O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining rasmiy veb- sayti orqali onlayn ro'yxatdan o'tgan bo'lishi zarur.

2-bob. Suhbatning maqsadi

3. Suhbatning maqsadi oliy ta'limda o'qish istagini bildirgan talabgorlar yetarli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lgan, shaxsiy yutuqlari bilan o'rnak bo'la oladigan, mutaxassisligi bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan islohotlardan xabardorligi va mohiyatini tushuna olishi, ularni o'zining bo'lajak sohasi uchun tadbiqucha olishi hisoblanadi.

3-bob. Suhbat jarayoni tartibi

4. Yakka tartibdagi suhbat uchun savollar Urganch davlat universiteti qabul komissiyasi tomonidan ishlab chiqilib, qabul komissiyasi raisi tomonidan tasdiqlanadi.

5. Suhbat jarayonida talabgorlarning har biriga quyidagi mavzular bo'yicha bittadan jami to'rtta savol beriladi:

- Mamlakatda tanlangan sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyatiga ahamiyatini tushunishi. Mehnat faoliyati olib borayotgan soha bo'yicha umumiy ma'lumot bera olishi;
- Ikkinchi ta'lim sifatida tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivatsiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish) hamda 2-ta'lim olishdan maqsadi va istiqboldagi rejalarini bayon eta olishi;
- Tanlangan sohasi (yo'nalishi) bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar xaqidagi fikrlarini bayon eta olishi;
- Tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi (tanlangan ta'lim yo'nalishiga mos qo'shimcha savollar berish orqali baxolanadi).

6. Yakka tartibdagi suhbat bitiruvchining shaxsan ishtirokida o'tkaziladi. Bunda bitiruvchi suhbat komissiyasiga o'zining portfoliosini taqdim etadi.

7. Suhbatda ishtirok etish uchun talabgor suhbat komissiyasi tomonidan oldindan tasdiqlab qo'yilgan biletlardan birini ixtiyoriy ravishda tortadi. Tanlangan biletning raqamini Suhbat komissiyasiga eshittiradi. Suhbat komissiyasi talabgorga suhbatga tayyorlanish uchun 10 daqiqa vaqt beradi. Vaqt yakunlanganidan so'ng talabgor suhbatdan o'tadi.

8. Bitiruvchi tomonidan tayyorlangan portfolioning haqiqiyligiga talabgor javobgar bo'lib, yakka tartibdagi suhbat jarayonida qabul komissiyasi a'zolari tomonidan o'rganib chiqiladi. Portfolioning haqiqiyligini bilish uchun talabgorga qo'shimcha savollar berilishi mumkin.

9. Suhbat jarayonida Suhbat komissiyasining har bir a'zosiga ushbu Mezonning 1-**ilovasiga** muvofiq namunaviy shakldagi talabgorning suhbat natijalarini qayd etish bayonnomasi (keyingi o'rinlarda — suhbat natijalarini qayd etish bayonnomasi) beriladi.

Suhbat komissiyasi a'zolari tomonidan suhbat natijalarini qayd etish bayonnomasiga har bir bitiruvchi bilan o'tkazilgan suhbat natijasiga ko'ra tegishli ballar belgilab boriladi va imzolanadi.

10. Muayyan ta'lim yo'nalishi (guruh) bo'yicha suhbat jarayoni yakunlangach Suhbat komissiyasi a'zolari tomonidan to'ldirilgan suhbat natijalarini qayd etish bayonnomasidagi ballar qo'yiladi hamda komissiya a'zolari tomonidan imzolanib shu asosida ushbu Mezonning 2-ilovasiga muvofiq namunaviy shakldagi bitiruvchi bilan o'tkazilgan suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish qaydnomasi (keyingi o'rinlarda — suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish qaydnomasi) to'ldirilib, Suhbat komissiyasi tomonidan tasdiqlanadi.

Talabgor tomonidan jami to'plash mumkin bo'lgan eng yuqori ball 100 ballni tashkil etadi.

Suhbat komissiyasi tomonidan tasdiqlangan suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish qaydnomasiga asosan Suhbat komissiyasining ishtirok etgan a'zolari tomonidan imzolangan va to'ldirilgan suhbat baynida 60 ball va undan yuqori ball bo'lganida talabgor suhbatdan o'tgan hisoblanadi.

Muayyan ta'lim yo'nalishi (guruh) bo'yicha o'tkazilgan suhbat natijalariga ko'ra suhbatdan o'tganlar ro'yxati shu kunning o'zida abiturientlarga o'qib eshittiriladi. Bundan tashqari institutning rasmiy saxifasiga joylanadi.

11. Suhbat komissiyasi tomonidan tasdiqlangan suhbatning yakuniy natijalarini qayd etish qaydnomasiga asosan talabalikka tavsiya etilganlar belgilangan muddatlarda to'lov-kontrakt shartlari bajarilgandan so'ng oliy ta'lim muassasasi rektorining buyrug'i bilan muayyan bakalavriat ta'lim yo'nalishining 2-bosqichiga o'qishga qabul qilinadi.

12. Suhbat komissiyasi tomonidan talabgorlarni baholash mezonlari quyidagicha taqsimlanadi (3-ilova):

№	Savollik	Ball
1-savol. Mamlakatda tanlagan sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyati va ahamiyatini tushunishi. Mehnat faoliyati olib borayotgan soha bo'yicha umumiy ma'lumot bera olishi.		
1.	Soha bo'yicha amalga oshirilayotgan islohotlarni tushunish darajasi	10 ball
2.	Soha bo'yicha islohotlarga munosabati	10 ball
3.	Sohani rivojlantirish bo'yicha islohotlarga taklif va tavsiyalari	5 ball
Jami		25 ball
2-savol. Ikkinchi ta'lim sifatida tanlagan bakalavriat ta'lim yo'nalishini tanlashda motivatsiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko'rsatish) hamda 2-ta'lim olishdan maqsadi va istiqboldagi rejalarini bayon eta olishi		
1.	Bakalavriatning mazkur yo'nalishini tanlashdan maqsadi va kelajak rejaları	10 ball

2.	Tanlagan kasbini jamiyatga va davlat rivojlanishiga ta'sirini tushunishi	15 ball
Jami		25 ball
– 3-bo'lim. Tanlangan sohasi (yo'nalishi) bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar xaqidagi fikrlarini bayon eta olishi.		
1.	Tanlangan sohasi (yo'nalishi) bo'yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar xaqidagi fikrlarini bayon eta olishi.	25 ball
Jami		25 ball
– 4-bo'lim. Tanlangan bakalavriat ta'lim yo'nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko'nikmalarning mavjudligi (tanlagan ta'lim yo'nalishiga mos qo'shimcha savollarberish orqali baxolanadi).		
1.	Berilgan savolning mazmun mohiyatini tushuntirib berishi	15 ball
2.	Mazkur sohada ish tajribasining mavjudligi	10 ball
Jami		25ball

4-bob. Apellyatsiya berish tartibi

13. Suhbatlar o'tkazilishi davrida belgilangan tartibda apellyatsiya shikoyatlarini ko'rib chiqish uchun apellyatsiya komissiyasi tashkil etiladi.

14. Apellyatsiya shikoyatlari suhbat natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab 24 soat ichida oliy ta'lim muassasasida to'g'ridan-to'g'ri yozma shaklda qabul qilinadi va appelyatsiya komissiyasi tomonidan murojaat qilganlarning sonidan kelib chiqqan holda bir kundan uch kungacha bo'lgan muddatda videoyozuv asosida ko'rib chiqiladi.

5-bob. Yakunlovchi qoidalar

15. Mazkur baholash mezonini qo'llashda yuzaga keladigan nizolar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda hal etiladi.

16. Ushbu baholash mezoni talablari buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilik hujjatlariga muvofiq javob beradilar.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentabrdagi 606-sonli “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta‘lim muassasalarida ikkinchi va undan keyingi oliy ta‘limni olish tartibi to‘g‘risida” gi Nizomga asosan ikkinchi ta‘limda o‘qish uchun hujjat topshirgan fuqarolarni sirtqi ta‘lim shakliga qabul qilish uchun o‘tkazilgan suhbat

BAYONNOMASI

Talabgorning F.I.O. _____

Ta‘lim yo‘nalishi _____

Ish joyi va lavozimi _____

№	Savol	Ball
1	Mamlakatda tanlagan sohasiga oid amalga oshirilayotgan islohotlarning mohiyati va ahamiyatini tushunishi. Mehnat faoliyati olib borayotgan soha bo‘yicha umumiy ma‘lumot bera olishi.	
2	Ikkinchi ta‘lim sifatida tanlagan bakalavriat ta‘lim yo‘nalishini tanlashda motivatsiya (soha kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyatini tushunish, unga doimiy qiziqish ko‘rsatish) hamda 2-ta‘lim olishdan maqsadi va istiqboldagi rejalarini bayon eta olishi.	
3	– Tanlangan sohasi (yo‘nalishi) bo‘yicha mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar xaqidagi fikrlarini bayon eta olishi.	
4	– Tanlangan bakalavriat ta‘lim yo‘nalishi sohasidagi bilim va kasbiy ko‘nikmalarning mavjudligi (tanlagan ta‘lim yo‘nalishiga mos qo‘shimcha savollarberish orqali baxolanadi).	
Umumiy ball		

Komissiya a‘zolari: _____

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
URGANCH DAVLAT UNIVERSITETI

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 24-sentabrdagi 606-sonli “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim muassasalarida ikkinchi va undan keyingi oliy ta’limni olish tartibi to‘g‘risida” gi Nizomga asosan ikkinchi ta’limda o‘qish uchun hujjat topshirgan fuqarolarni 60310100- **“Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)”** yo‘nalishi bo‘yicha sirtqi ta’lim shakliga o‘qishga qabul qilish uchuno‘tkazilgan suhbat

QAYDNOMASI

____.____.2024-yil

№	ID	FIO	Passport seriyasi va raqami		BALL
1					

Komissiya a‘zolari:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

**2024/2025-O'QUV YILI UCHUN QABUL BO'YICHA REJALASHTIRILAYOTGAN
TA'LIM YO'NALISHLARI**

Shifr	Ta'lim yo'nalishlari nomi
60310100	Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Namunviy savollar:

1. Mintaqa tushunchasi, mintaqalarning milliy iqtisodiyotni rivojlanishdagi roli va ahamiyati.
2. Mineral homashyo resurslari tushunchasi.
3. Mineral homashyo resurslarining iqtisodiy ahamiyati.
4. Mineral homashyo resurslarini hududiy joylashuvi, ularni iqtisodiyotda tutgan o'ri.
5. Mineral homashyo resurslaridan oqilona foydalanish.
6. O'zbekiston Respublikasi mineral resurslarining hozirgi holati.
7. Tabiiy resurslardan oqilona foydalanish muammolari.
8. O'zbekistonning ma'muriy-hududiy bo'linishining tarixi va hozirgi holati.
9. Ma'muriy-hududiy bo'linish masalalarini qonuniy-huquqiy asolari.
10. Shaharlar kategoriyalari; aholi punktlariga shahar maqomini berishning qonuniy masalalari.
11. Ishlab chiqarish kuchlarini joylashtirish bo'yicha nazariyalar: I.Tyunenning «Qishloq xo'jalik standartlari» nazariyasi.
12. A.Veberning sanoat «shtandortlari» nazariyasi.
13. A.Lyoshning «Joylashtirish» nazariyasi.
14. U.Ayzardning «Joylashtirish» nazariyasi.
15. F.Perruning «O'sish qutblari va rivojlanish markazi» nazariyasi.
16. V.Kristallerning «Markaziy joy» nazariyasi.
17. Ishlab chiqaruvchi kuchlarni joylashtirish qonuniyatlari:
18. Ishlab chiqarishni oqilona joylashtirish, mintaqa xo'jaligining kompleks rivojlantirish, hududiy mehnat taqsimoti.
19. Mintaqalar aholisi.
20. Mehnat resurslari.
21. Aholining tabiiy o'sishning asosiy omillari.
22. Aholining o'sish dinamikasi.
23. O'zbekiston mintaqalarining demografik holati.
24. Aholi bandligining mintaqaviy xususiyatlari va uning ijtimoiy-iqtisodiy ahamiyati.
25. Aholi bandligini ta'minlashda aholisi zich joylashgan xorijiy mamlakatlar tajribasi.
26. Mintaqada mehnat bozori.
27. Mehnat bozorini tartibga solishning hududiy asoslari, uni takomillashtirish yo'llari.
28. Mehnat resurslari balanslari.

29. Mehnat resurslaridan samarali foydalanish yo'llari.
30. Ishsizlik, uni mintaqalardagi holati.
31. Ishsizlikni kamaytirish yo'llari.
32. O'zbekiston sanoatining tarmoqlararo-mintaqaviy tarkibi.
33. Iqtisodiyotni modernizasiyalash sharoitida sanoat ishlab chiqarishning ixtisoslashuvi.
34. Sanoat ishlab chiqarishini rivojlantirishning shart-sharotlari.
35. Sanoatning hozirgi tashkil etishning zamonaviy shakllari.
36. Hududlarda innovasion siyosat va uni joriy qilish yo'llari.
37. Strategik ahamiyatga ega tarmoqlarining milliy iqtisodiyotdagi roli.
38. Metallurgiya majmuasi. Kimyo va qurilish materiallari sanoati.
39. Engil va oziq-ovqat sanoat rivoji.
40. Qishloq xo'jaligi tarmog'ining hududiy xususiyatlari va ixtisoslashuvi.
41. ASK tushunchasi, tarkibi va uni boshqarish.
42. ASK siyosatdagi ustivorliklar.
43. Respublika qishloq xo'jaligini isloh qilish jarayoni.
44. Qayta ishlash korxonalari joylashuvi va ixtisosligi.
45. Iqtisodiyotni modernizasiyalash sharoitida kommunikasiya majmuasining ahamiyati.
46. Transport tizimi — temir yo'l, avtomobil, havo, suv va quvur transporti.
47. O'zbekistonda transport tizimini isloh qilish muammolari va vazifalari.
48. Kommunikasiya korxonalarini rivojlantirish istiqbollari.
49. Telekommunikasiya xizmatlari sohasi.
50. Davlat hokimiyatining turli pog'onalari o'rtasidagi vakolatlarni taqsimlash vazifalari va tamoyillari.
51. Boshqaruv organlari o'rtasida vakolatlarni taqsimlash zaruriyati, muammolari.
52. Respublika, mintaqaviy va mahalliy boshqaruv organlari o'rtasida vakolatlarni taqsimlash jarayonining hozirgi holati Respublika, mintaqaviy va mahalliy boshqaruv organlari o'rtasidagi o'zaro hamkorlik va aloqalarning samaradorligini oshirish yo'llari.
53. Mintaqaviy iqtisodiy siyosatining mohiyati, maqsadi va vazifalari.
54. Mintaqaviy iqtisodiy siyosatni amalga oshirish dastaklari.
55. Mintaqaviy iqtisodiy siyosat bo'yicha xorijiy tajribalar.
56. Evropa hamjamiyati mamlakatlarning mintaqaviy siyosati.
57. O'zbekistonda mintaqaviy iqtisodiy siyosatni amalga oshirilishi.
58. Mintaqaviy iqtisodiy siyosatning asosiy yo'nalishlari.

59. Mintaqalarning moliyaviy mablag'lari va uning bozor iqtisodiyoti sharoitidagi ahamiyati.

60. Mintaqa ishlab chiqarish imkoniyatlarini ekonometrik modellar yordamida baholash.

61. Mintaqalarni ijtimoiy-iktisodiy rivojlanishini prognozlash.

62. Mintaqa iqtisodiyotidagi davriy va tasodifiy tebranishlarning tahlili.

63. Mintaqa iqtisodiyotini korrelyasion-regression tahlil yordamida baholash.

64. Mintaqa iqtisodiyotiga baho berishda tarmoqlararo balans modelining ahamiyati.

65. Mintaqa iqtisodiy ko'rsatkichlarini ekonometrik tahlili.

66. Mintaqa moliyasi-hududiy xokimlik byudjetlarining asosiy moliya manbai.

67. Hududiy moliyaning mohiyati va tarkibi.

68. Mahalliy byudjet-mahalliy boshqaruv organlarining asosiy moliyaviy manbasidir.

69. Mahalliy byudjet, uning tushumlari va xarajatlari.

70. Mahalliy soliqlar va ularning yo'nalishlari.

71. Mol-mulk solig'i. Mol — mulk solig'ining mahalliy byudjetdagi roli.

72. Byudjet jarayoni. Byudjetlararo munosabatlar.

73. Mahalliy byudjetning Respublika byudjetidagi ulushi.

74. Mintaqalarga ajratiladigan subvensiyalar.

75. Byudjet ta'minoti.

76. Hududiy byudjetdan tashqari fondlar, hududiy o'z-o'zini moliya bilan ta'minlash, hududlarning moliyaviy resurslari.

77. Hududiy moliyalashtirish bo'yicha Yaponiya tajribasi.

78. Tashki iqtisodiy aloqalarning mohiyati va tasnifi.

79. Mintaqalarning eksport salohiyati.

80. Mintaqalarda qo'shma korxonalarni rivojlanishi.

81. Mintaqaning eksport-import balansini tahlili va takomillashtirish yo'llari.

82. Jahon hamjamiyati bilan hamkorlik.

83. Mintaqalarda tayyor mahsulot eksportini ko'paytirish yo'llari.

84. Hamkorlikka asoslangan siyosat.

85. Xitoy - strategik sherik va yirik hamkor.

86. Shanxay hamkorlik tashkiloti — xavfsizlik va hamkorlik garovi.

87. O'zbekiston- Malayziya hamkorligi.

88. Mintaqalarni tartibga solishning maqsadi va vositalari.

89. Mintaqalarning ijtimoiy-iktisodiy rivojlanishning nazariy va uslubiy asoslari.

90. Hududiy o'sish nazariyalari, uni tahlil etish masalalari.
91. Hududlar iqtisodiy rivojlanishini tartibga solishning maqsad va vositalari
92. Hududiy o'sish nazariyalarini tahlil etish masalalari.
93. Aholi daromadlari va turmush darajasini oshirish yo'llari.
94. O'zbekiston mintaqalarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi.
95. Mintaqalar iqtisodiyotiga to'g'ridan-to'g'ri investisiyalarni jalb qilish xususiyatlari va imkoniyatlari.
96. Mintaqalarda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni kengaytirish yo'llari.
97. Kichik korxonalar rivojlanishidagi xorijiy tajribalar.
98. Kichik korxonalar samaradorligi.
99. Kichik korxonalar chegaralarini aniqlash mezonlarini belgilash.
100. Mintaqalarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish strategiyasi.